

راپه پینه وهی جه ماوهر له شاره کانی کوردستان، په یامی ئالوگورپیکی مه زنه له ناوچه که دا

۲۰۰۵/۰۸/۰۳

هه ژین

ئه ورپکه جه ماوهری سته مدیده ی رۆژه لاتی کوردستان له شاره کانی مه هاباد و سنه دا، له کاتیکدا راده په پری، که راسته وخو و ناراسته وخو خاوه نی دوو ئه زموونه. دوو ئه زموونی تیکشکا؛ راپه پینی جه ماوهری له سالی ۱۹۷۹ دا هاوشانی شاره کانی تری ئیران و راپه پینی ئازاری ۱۹۹۱ ی باشووری کوردستان. له وانه یه که سانیک هه بن، چ له ناهوشیارییانه وه چ له کونه پاریزییانه وه دژی ئه م بۆچوونه بن، به لام ئه گهر به راوردی هه ردوو راپه پینه که سهره پای جیاوازی سهرده م و کارایی دهره کی له سهریان، ده بینین، که هیچ کامیان به ئاکام نه گه یشتون!

له راپه پینی ۱۹۷۹ دا به هوی زالبوونی پاگهنده ی جیهانی بۆ ئاخونده کان و دژه خونی چه په کان له جه ماوهر، له سهر ئاستی ئیران ئاخونده کان ده سولات ده گرنه دست و به مهش نه ک راپه پین تیکشکا، به لکو به ره ی دژه شوړش به هاوکاری جیهانی توانییان سواری شه پوله کانی شوړش بن و کومه لگه به ئاراسته ی پیچه وانه به ژورون. له سهر ئاستی کوردستانیش مملانیی پارت و گروه سیاسییه کان توانی دوو به ره کی له ناو ریزه کانی جه ماوهری راپه پری و ئازادخوازدا دروست بکات و ئاماده یی به رگری جه ماوهر له به رامبه ر له شکرکیشی سوپای ئاخونده کاند، لاواز بکن.

له ئه زموونی دوومیشدا، سهره پای رۆلی سهره کی هیزی هاوپه یمانان و وابه سته یی پارت و گروه سیاسییه کانی ناو به ره ی کوردستانی و ئوپوزسیونی عیراقیدا که له راستیدا فره تر هه ر ئه و به ره کوردستانییه بوون، له به ر ئه وه ی راپه پینی جه ماوهری له به رژه وه ندیان نه بوو، به تایبته ئه وه ی که له ناو ئه و راپه پینه دا، وه ک ئه وه ی سالی ۱۹۷۹ ی ئیران، هیزیکی رادیکالی جه ماوهری خو ریکخستوو له سوڤیه ته کان (شوراکان) دا له په ره سه ندندا بوو، تیکشکانی راپه پینه که و به ریکخستنی کوره ی ملیونی و دواتر گفتوگوی به ره له گه ل رژی م، چوو ده ستوری کاری هیزه هاوپه یمانه کان و به ره ی کوردستانی و هاوبه رژه وه ندی هه ردوو لا له و ساته دا له گه ل رژی می به عس.

نا ئاماده یی ئه ورپکه ی هیزه سیاسییه کانی رۆژه لاتی کوردستان و ئیران به گشتی بۆ پشتگیری له م راپه پینه جه ماوهرییه، هۆکه ی بۆ ئه وه ده گه رپته وه که ئه وان ناتوانن کونترۆلی ئه و سهره له دانه خو به خو ییه بکن و له گه ل ستراتیژییه تی ئه واندا نایبته وه که چاویان بریو ته گفتوگو له گه ل رژی م و به لین و سیاسه تی چه په لی زله یزه کان له ناوچه که دا. به دلنیا ییه وه ده توانم بلیم، ئه گه ر جه ماوهر له رۆژه لاتی کوردستان سوود له ئه زموونه که ی ئازاری ۱۹۹۱ ی باشووری کوردستان وه رنه گرن، ئه و ئه گه ر راپه پین به رامالینی هیزه کانی کوماری ئیسلامی له کوردستاندا کوتابی بیت، هیچ جیگه ی گومان نیه که هیزه سیاسییه کان هه ر له چه پیانه وه بیگره تا راستییان، ئه گه ر وه ک به ره ی کوردستانی پاشه کشی کتوپرو نه خشه بۆ کیشراو نه که ن، ئه و بی سی و دوو به هه لگیرساندن شه ری ده سولات و ناوچه گه ری و کونه قین، راپه پین له بار ده بن. ئه م بۆچوونه نه له رک و دژایه تی سیاسییه وه سهرچاوه ده گری و نه له نا ئومیدییه وه، به لکو دوو باره بوونه وه ی ئه م روودا وانه پیشینه یه کی میژووی هه یه و تایبته به ناوچه یه ک و نه ته وه یه ک نییه!

بۆ دهرکه و تنی باشتری راستی ئه م بۆچوونه، بروانه هه لویستی لایه نه سیاسییه کان له مه ر خو به خاوه نکردنی گیانه خنکردوو «شوانه» وه و له ویشه وه خو به خاوه نکردنی راپه پینه که! هه روه ها بروانه هه نگاوی به کرده وه یان بۆ هه لخران و سهرتاسه ری کردنه وه ی خو پیشاندانه کان و راکیشانی رای گشتی بۆ پشتیوانی له جه ماوهر و خسته پرووی سهرکو ته ریییه کانی کوماری ئیسلامی و ته نانه ت نا ئاماده ییان بۆ گه یاندن

و راکتسانی میدیای جیهانی و رۆژنامه‌وانانی ئازاده له‌م کاته‌دا که کۆماری ئیسلامی دووباره‌ده‌رگیره‌ له‌گه‌ڵ یه‌کیته‌ی ئه‌وروپی له‌سه‌ر چه‌کی ئه‌تومی! له‌ولاشه‌وه‌ ب‌پروانه‌ هه‌لوێستی نه‌ته‌وه‌یی هه‌یزه‌ سیاسیه‌کانی باشووری کوردستان به‌ فه‌رمانه‌وه‌ و نافه‌رمانه‌وه‌یانه‌وه‌، که قسه‌ی سه‌ر زمان و بنی زمانیان مافی نه‌ته‌وايه‌تییه‌ و خۆیان به‌ قسه‌که‌ری نه‌ته‌وه‌ ده‌زانن! ئایا ئه‌گه‌ر له‌ ترسی به‌رگرتن و سه‌رکوئنگه‌ری ئه‌وان نه‌بیته‌، جه‌ماوه‌ری سه‌مه‌دییه‌ی باشووری کوردستان که هه‌ر ئیستا له‌به‌رده‌م مه‌ترسی لێسه‌ندنه‌وه‌ی ده‌ستکه‌وت و سه‌پاندنی کۆماریکی ئیسلامی وه‌ک ئێراندايه‌ به‌سه‌ریدا، نارۆیته‌ سه‌رشه‌قامه‌کان بۆ پشتگیری راپه‌رپینی جه‌ماوه‌ری مه‌هاباد و سنه‌؟

ئه‌مانه‌ خاله‌گه‌لیکن، که ناکرێ لاهه‌کی و کاتی چاوی لیبکری، ئه‌مه‌ هه‌لوێستی چینیایه‌تی بۆرژوازی کورده‌ چ له‌ رۆژه‌لات و چ له‌ باشوور به‌رامبه‌ر راپه‌رپینی جه‌ماوه‌ری، چونکه‌ ئه‌گه‌ر راپه‌رپینی جه‌ماوه‌ری به‌ ئامانجی خۆی بگات، ئه‌وا ئه‌وان وه‌ک هه‌یزی سه‌روخه‌لکی ئه‌و ده‌سته‌که‌وتانه‌یان نابیت، که له‌ پێناییدا له‌دایک بوون. ئه‌وه‌ی ئه‌وان به‌دوايه‌وه‌ن کۆتایه‌په‌ینان به‌ سه‌مه‌ی نه‌ته‌وايه‌تی و سه‌رکوئی ئایینی نییه‌، ئه‌وه‌ی ئه‌وان به‌ته‌مان بیسه‌په‌ین، ئازادی و سیسته‌میکی به‌رپه‌وه‌به‌رایه‌تی ئازادانه‌ نییه‌، که ئازادیه‌ گه‌شتیه‌کان و تاکه‌که‌سییه‌کان دابین بگات، به‌لکه‌ پێچه‌وانه‌که‌یه‌تی و ئه‌مه‌ش ده‌توانین له‌ هه‌لوێستی به‌ره‌ی کوردستانی و دوو پارته‌ فه‌رمانه‌وه‌اکه‌ی پاشایه‌تی بارزان و تاله‌باندا ببینین، که چوارده‌ ساڵه‌ یاری به‌ چاره‌نووسی جه‌ماوه‌ر ده‌که‌ن و مافه‌ نه‌ته‌وايه‌تییه‌کانی کوردیان کردووه‌ به‌کارته‌ی قوما و یاری به‌ده‌سته‌په‌ینان و پاراستنی کورسی پارته‌کانیانی پێده‌که‌ن!

له‌م باره‌وه‌ ده‌کرێ فره‌ قسه‌ بکریته‌ و فره‌ باسی تریشی لێده‌بیته‌وه‌، به‌لام ئه‌وه‌ی له‌م ساته‌دا فره‌ گرنگه‌، سوود وه‌رگرتنه‌ له‌و وانانه‌ی که له‌و دوو راپه‌رپینه‌وه‌ بۆ جه‌ماوه‌ری راپه‌رپیری مه‌هاباد و سنه‌ به‌جیماون و ده‌کرێ هه‌لسوراوانی جه‌ماوه‌ری سه‌رخه‌ت و خاله‌ سه‌ره‌کی و ده‌سته‌بجیکانیان بۆ مسۆگه‌رکردنی سه‌رکه‌وته‌ن، لێوه‌ به‌ده‌ست به‌په‌ین، که به‌رپای من ئه‌مانه‌ به‌شیکیان:

- پیکه‌په‌ینانی کۆمیته‌کانی مانگرتن و خۆپه‌شاندان.
- به‌رزکردنه‌وه‌ی داخواییه‌ جه‌ماوه‌رییه‌کان، که ده‌رپه‌ی خواست و خه‌ونی گه‌شتین، له‌بری دروشم و داخوایی پارت و گروپه‌ سیاسیه‌کان.
- په‌یوه‌ندیکرتن له‌گه‌ڵ هه‌لسوراوانی جه‌ماوه‌ری له‌ ئاستی سه‌رتاسه‌ری ئێران، به‌تایبه‌ت ئازهربايجان و ئه‌حواز.
- په‌یوه‌ندیکرتن به‌ناوه‌نده‌ جیهانییه‌کانی ماف و بزووتنه‌وه‌کانی وه‌ک ئاتاک و دژه‌ کاپیتالیست.
- گه‌یاندنی هه‌وال و راکتسانی سه‌رنجی ناوه‌ندییه‌ ره‌سانه‌یه‌یه‌کان، به‌تایبه‌ت رۆژنامه‌وانانی ئازاد.
- ده‌ست بردن بۆ مانگرتنی گه‌شتی؛ هه‌ر له‌ مانگرتنی گه‌شتی له‌کار، له‌ خواردن، له‌ کردنه‌وه‌ی میدیای سه‌ربه‌ده‌سه‌لات و بایکۆتی رۆژنامه‌وانی سه‌ربه‌ده‌سه‌لات.
- هه‌ولی ده‌سته‌بجی بۆ پیکه‌په‌ینانی کۆمیته‌ و ریکخواوه‌ جه‌ماوه‌رییه‌کان له‌ شوینی کار و له‌ناو گه‌ره‌که‌کاندا و خۆبواردن له‌سه‌ر شه‌ره‌ده‌نووک له‌سه‌ر نیولینانی ئه‌م ریکخواوانه‌.
- له‌پال ئه‌وه‌ی که ده‌بیته‌ هه‌وله‌کان تا بلوێته‌ سه‌رتاسه‌ی بکریته‌وه‌، به‌لام ده‌بیته‌ کۆمیته‌کانی راپه‌رین له‌هه‌ر شوینی ئازادی و سه‌ربه‌خۆیی خۆیان هه‌بێ و برپاری پێویست و ده‌سته‌بجی بدن.
- به‌شداری هه‌ر پارت و ریکخواوه‌یه‌کی سیاسی له‌ناو ئه‌م کۆمیتانه‌دا ده‌بیته‌ له‌به‌ر رۆشنایی به‌رژه‌وه‌ندی و خواست و گه‌رانه‌وه‌ی گه‌شت برپاره‌کان بۆ جه‌ماوه‌ر، بیته‌.
- پیکه‌په‌ینانی لێژنه‌کانی پاراستنی خانووبه‌ره‌ و فه‌رمانگه‌ و فیرگه‌ و شوینه‌گه‌شتیه‌کان وه‌ک مولکی گه‌شتی.
- پیکه‌په‌ینانی کۆمیته‌کانی گه‌ره‌ک بۆ پاراستنی ئاسایشی دانیشتوان.

- بهرگرتن بههر هیز و کهسینک که دست بۆ تۆلهسهندنهوهی کهسی و تالانی دهبات.
- دستبهکاربوونی کۆمیتهکان ههر لهیهکه م ساتی سهرکهوتنهوه بۆ پیکهینانی گاردی جهماوهری و هیزی پارێزگاری.
- دستگرتن بهسهر رادیۆ و تهلهفزیۆن و خستهکاریان بۆ گه یاندنی دهنگی جهماوه.
- پیکهینانی ئهجمهه و کۆمیتهکانی کارگه و کارخانه و فهرمانگه و شوینه گشتیهکان لهسهر بنهمای کۆبوونهوهی گشتی و ههلبژاردنی راستهوخۆ و ئازادانه له خوارهوهپرا بۆ سهروهوه و سپاردنی بهپێوهبرایهتی ئه و شوینانه به کارگهرا و کارمهندان و سههرپهرشتی کردنی بههۆی خۆبهپێوهبرایهتییهکانیاوه.
- دستبهکاربوون بۆ پیکهینانی فیدراسیۆن و کۆنفیدراسیۆنی سهرتاسهری ریکخراوه پیشهیی و جهماوهرییهکان و ریکخستهوهی ههریمهکان و ولات لهسهر بنهمای خۆبهپێوهبرایهتییهکان.
- ئهمانه و چهندین خالی تر.. که ئهرکی دهمودهستی نیو راپهڕینهکان و خۆبواردن له جیهه جیکردنیان، ههم بوار بۆ بیسهروهوهیهی دروستدهکات و ههم راپهڕین دهکاته دهستهمۆی هیزه دهسهلاتخوازه سهرو خه لکییهکان.
- ههندیک لهم خالانه فرهتر ئهرکی ههلسوراوانه لهدهروهی ولات، تا ئهوهندهی پهیوهندی به گه یاندنی دهنگی جهماوهر به ناوهنده جیهانییهکان پهیوهسته.

به کورتی بۆ ئهوهی راپهڕین بهسهرکهوتن بگات و پالنه ریک هه بیته بۆ بهردهوامی هیزی جهماوهر له هاتنه وه مهیدانی بهردهوام، ئهوا ئامانجهکانی جهماوهره له راپهڕین و ئهرکی ههلسوراوان پوونکردنهوه و ههلهینجانی داخوازیگه لیکه که په یامی راپهڕین به لووتکه دهگه یینن؛

- 1- خۆبهپێوهبرایهتی دانیشتوانی کوردستان چ به مانه وه له ئیرانی فیدرالیدا چ به جیاپوونهوه له ئیران، که له ههردوو باردا ته نیا جهماوهر مافی ئه و بریاردانیه ههیه.
- 2- جیایی ئایین له دهولهت و کۆتایی ههتانه به مشهخۆری دامودهزگه ئایینییهکان بهسهر داهاشی خه لکه وه.
- 3- دهرهاویشتنی هه مو توخمیکی ئایینی له سیسته می پهروه ده و راهیتاندا.
- 4- ئازادی و یه کسانیه هه مه لایه نه له نیوان ژنان و پیاواندا.
- 5- ئازادی جهماوهر له ههلبژاردنی شیوهی بهپێوهبرایهتی خۆی له ههر ههریم و ناوچه و شار و سارۆچکه و گوندیکدا.
- 6- مافی خودموختاری بۆ ههر که مینه یه کی نه ته وه یی، ئه گهر زۆرینه ی دانیشتوان له گوند یا شارۆچکه، شار، ناوچه، ههریم دا پیکهین و مسۆگه رکردنی ئازادی کولتوریان.
- 7- به ریکخستنی راپرسی گشتی لهسهر هه مو پرسه چاره نووساز و سهرتاسه رییهکان.
- 8- به شداری و چاودیری ته وای نوینه رانی ریکخراوه جهماوه رییهکانی کارگه ران و فهرمانبه ران و ژنان و لاوان و که مئه ندیمان و خانه نشینان، و پرای نوینه رانی ههلبژێردرای جهماوه ری گشت به شهکانی کوردستان، شانبه شانی کهسانی شارهزا و پسپۆری بواری یاسایی له دارپێژانی یاسای بنه پهرتی کوردستان چ وهک ههریمیک له ئیران چ وهک ولاتیکی سهربه خۆ.

ئه مانه دهتوانن له هوشیارکردنه وه و خۆ ئاماده کردنی جهماوهر بۆ ههر پووبه پوو بوونه وه یه کی چاوه روانکراو چ له کاتی راپهڕین و چ له پاش راپهڕین و ریکخسته وه ی کۆمه لگه و ژیا نی ئاسایی ئه گهری راوودانی هه یه. به پای من ئه گهر جهماوهر به ماف و خواستهکانی خۆی ئاشنا نه بێ، ئهوا به دهردی دانیشتوانی باشووری کوردستان دهچن، که له پاش ۱۳ سال به کرده وه جیایی له دهسه لاتی ناوهندی، که چی ئه ورۆکه ئه وانیه ی که خۆیان به نوینه ری نه ته وه داوه ته قه له م، خهریکه یاسایه ک مۆر ده کهن، که نه ک

لانىكەمى دەستكە وتەكانى ئازارى ۱۹۷۰ بۇ جەماوەر مسۆگەر ناكەن، بەلكو ياساكەى سەردەمى بەس لەچاويدا پيشكە وتوتتر دیتە بەچا، ياسايەك كە بە كۆمارى ئىسلامى عىراقى فیدراللى دەست پیدەكات! ئەمە ئەو مەترسییە كە پووبەپووی جەماوەر دەبیتەو، ئەگەر چارەنوسى خۆى بداتە دەست پارتە سیاسییەكان و خۆى دوور بگریت لە ئاراستەكردنى پووداوەكان و بەدەستەوگرتنى چارەنوسى كۆمەلگە و دیاریكردنى ئایدەیهكى گەش! ئەمەش ھەمووی تەنیا لە گرەوى یەكگرتووی بەرەى جەماوەردایە!

سەرکەوتوو بیت راپەرىنى جەماوەرى پۆژھەلاتى كورستان
مەرگ و پسوایی بۇ سەرورەران و ھیزە دەسەلاتخوازەكان